

Пояснения към консолидирания финансов отчет

1. Предмет на дейност

Основната дейност на „Варна плод“ АД и нейните дъщерни дружества, се състои в организация и извършване на тържищна дейност с пресни и преработени плодове и зеленчуци, хранителни стоки, цветя; отдаване под наем на складови, търговски, хладилни и административни площи, изработка и монтаж на метални конструкции и части от тях, изработка на корабно оборудване.

Седалището и адресът на управление на Дружеството – майка е гр.Варна, ул.”Академик Курчатов” №1.

Групата е с едностепенна система на управление. Управлява се от Съвет на директорите в състав:

- Андрей Николаев Василев – изпълнителен директор;
- Марин Великов Митев – председател на Съвета на директорите;
- Тихомир Иванов Митев – член на Съвета;
- Росица Николаева Кирязова – член на Съвета;

За отчетния период лицата, натоварени с общо управление във „Варна Плод“ АД и упражняващи надзор над процеса на финансово отчитане, са както следва:

Одитен комитет в състав:

- Анна Мандраджийска
- Росица Кирязова
- Зорница Ройдева

Средносписъчният брой на служителите в Групата „Варна Плод“ АД през 2018 г. е 74, в т.ч. 27 жени.

„Варна плод“ АД е публично дружество съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа. Акциите на Дружеството се търгуват на Българска фондова борса.

Основни акционери във „Варна Плод“ АД са „Слънце Стара Загора Трейд“ ЕООД, гр. Варна с 38,03% акционерен дял към 31.12.2018 г. и „Елпром“ АД, гр. Варна с 53,27% акционерен дял към 31.12.2018 г.

Краен собственик е „Химснаб България“ АД, регистрирано в гр. София, кв. Илиенци, ул. Складова база 1 с Булстат 115051489, чиито акции се търгуват на Българска фондова борса.

Информация относно наименованието, страната на учредяване, дяловото участие и правото на глас за всяко дъщерно дружество, включено в консолидацията, е предоставена в пояснение 6.1.

2. Основа за изготвяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Индивидуалните финансови отчети на предприятието-майка и неговите дъщерни дружества за 2018 г. са изготвени съгласно Националните счетоводни стандарти. В съответствие с изискванията на чл.34 ал.2 от Закона за счетоводството, консолидираният финансов отчет е изготвен на база Международните стандарти за финансово отчитане.

Консолидираният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на предприятието майка. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2017 г.), освен ако не е посочено друго.

Консолидираният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия консолидиран финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Групата, Съветът на директорите очаква, че Групата има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на консолидирания финансов отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2018 г.

Групата прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2018 г.:

МСФО 9 „Финансови инструменти“ в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС

МСФО 9 „Финансови инструменти“ заменя МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи, както и нов модел на очакваните кредитни загуби за обезценка на финансови активи.

При прилагането на МСФО 9 Групата е използвала преходното облекчение и е избрала да не преизчислява преходни периоди. Разлики, възникващи от прилагането на МСФО 9, във връзка с класификация, оценяване и обезценка се признават в неразпределената печалба.

Прилагането на МСФО 9 е засегнало следните области:

- Класификация и оценяване на финансовите активи на Групат

Ръководството държи повечето финансови активи, за да събира свързаните с тях договорни парични потоци.

	<u>Оценъчна категория</u>		<u>Ефекти от прилагане на МСФО 9</u>		
	Финансови активи съгласно МСС 39	Финансови активи съгласно МСФО 9	Салдо 31 декември 2017 г. МСС 39	Очаквани кредитни загуби	Салдо 1 януари 2018 г. МСФО 9
Нетекущи финансови активи					
Предоставени заеми	Кредити и вземания	Амортизирана стойност	84	(8)	76
Текущи финансови активи					
Кредити и вземания от клиенти	Кредити и вземания	Амортизирана стойност	19 932	(1 186)	18 746
Пари и парични еквиваленти	Кредити и вземания	Амортизирана стойност	3 409	(1)	3 408
			23 425	(1 195)	22 230

- Обезценка на финансови активи по модела на очакваните кредитни загуби

Моделът на очакваните кредитни загуби има ефект върху търговските вземания на Групата, както и върху предоставените заеми от Групата. За активи по договор, произтичащи от МСФО 15 и за търговски вземания дружествата от Групата прилагат опростен подход за признаване на очакваните кредитни загуби, тъй като те не съдържат съществен компонент на финансиране.

На тази база е определена загубата от обезценка към 1 януари 2018 г. на търговските вземания, както следва:

	До 30 дни	Между 30 и 90 дни просрочие	Между 90 и 180 дни просрочие	Между 180 и 360 дни просрочие	Над 361 дни просрочие	Общо
1 януари 2018 г.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Очакван процент загуба	0%	10%	30%	50%	100%	
Брутна отчетна стойност	142				101	243
Признати очаквани кредитни загуби и загуба от обезценка					(101)	(101)

Просрочените над 360 дни вземания, оценени като несъбираеми, се обезценяват 100%, като ръководството извършва анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането на вземанията.

Натрупаната загуба от обезценка на търговски вземания към 31 декември 2017 г. се равнява с началното салдо на натрупаната обезценка към 1 януари 2018 г., както следва:

	Обезценка на търговски вземания
	хил. лв.
Към 31 декември 2017 г. – изчислена съгласно МСС 39	(101)
Суми, признати в неразпределената печалба	-
Към 1 януари 2018 г. – изчислена съгласно МСФО 9	(101)

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС

МСФО 15 “Приходи от договори с клиенти” и свързаните разяснения към МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” (наричан по-нататък МСФО 15) заместват МСС 18 „Приходи“, МСС 11 „Договори за строителство“, както и няколко разяснения свързани с приходите. Новият стандарт е приложен ретроспективно без преизчисление, като кумулативният ефект от първоначалното прилагане е признат като корекция на началното салдо на неразпределената печалба към 1 януари 2018 г. В съответствие с преходните разпоредби, МСФО 15 е приложен само към договори, които не са приключени към 1 януари 2018 г.. Групата няма договори, които не са приключили към 1 януари 2018 г.

- МСФО 2 „Плащане на базата на акции” (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСФО 4 „Застрахователни договори” (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСФО 9 „Финансови инструменти” в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСС 40 “Инвестиционни имоти” (изменен) – Трансфер на инвестиционни имоти в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- КРМСФО 22 “Сделки и авансови плащания в чуждестранна валута” в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- Годишни подобрения на МСФО 2014-2016 г., в сила от 1 януари 2018 г., приети от ЕС

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2018 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Групата. Информация за тези стандарти и изменения, които имат ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата, е представена по-долу.

МСФО 16 „Лизинг“ в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС

Този стандарт заменя указанията на МСС 17 „Лизинг“ и въвежда значителни промени в отчитането на лизинги особено от страна на лизингополучателите.

Съгласно МСС 17 от лизингополучателите се изискваше да направят разграничение между финансов лизинг (признат в баланса) и оперативен лизинг (признат извънбалансово). МСФО 16 изисква лизингополучателите да признават лизингово задължение, отразяващо бъдещите лизингови плащания, и 'право за ползване на актив' за почти всички лизингови договори. МСС е включил право на избор за някои краткосрочни лизинги и лизинги на малоценни активи; това изключение може да бъде приложено само от лизингополучателите.

Счетоводното отчитане от страна на лизингодателите остава почти без промяна.

Съгласно МСФО 16 за договор, който е или съдържа лизинг, се счита договор, който предоставя правото за контрол върху ползването на актива за определен период от време срещу възнаграждение.

Ръководството е в процес на оценяване на ефекта от прилагането на стандарта, но все още не може да представи количествена информация. Следните действия са предприети, за да се определи ефектът:

- извършва се пълен преглед на всички договори, за да се прецени дали допълнителни договори няма да се считат за лизингови договори съгласно новата дефиниция на МСФО 16;
- решава се кои условия за прилагане да се изберат; или пълно ретроспективно прилагане или частично ретроспективно прилагане (което означава, че сравнителната информация няма да бъде променена). Частичното прилагане позволява да не се преценяват текущите договори дали съдържат лизинг и други облекчения. Решението кой подход да се избере е важно, тъй като не може да се промени впоследствие;
- преценяват се настоящите оповестявания относно договори за финансов лизинг и договори за оперативен лизинг, тъй като е вероятно те да са базата за определяне на сумата за капитализиране и да станат активи с право на ползване. Към отчетната дата Групата има неотменяеми задължения по договори за оперативен лизинг. Групата оценява, че приблизително 100 % от тях представляват плащания по краткосрочни договори и договори на ниска стойност, които ще бъдат признати като разход в печалбата или загубата на линейна база.
- определя се кое счетоводно опростяване е приложимо към договорите за лизинг и дали ще се използва правото на освобождаване;
- разглеждат се изискванията към съществуващата ИТ система и дали нова система за отчитане на лизинг е необходима. Това се осъществява заедно с преглед на изискванията за прилагане на МСФО 15 и МСФО 9, за да се извършат всички промени в системата на Групата наведнъж;
- преценяват се допълнителните оповестявания, които се изискват.

Промените са свързани със следните стандарти:

- МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) – Предплащания с отрицателно компенсиране, в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 16 „Лизинг“ в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС
- МСФО 17 „Застрахователни договори“ в сила от 1 януари 2021 г., все още не е приет от ЕС
- МСС 19 „Доходи на наети лица“ (изменен) – Промяна в плана, съкращаване или уреждане - в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС

- МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменен) – Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС
- КРМСФО 23 „Несигурност относно отчитането на данък върху дохода“ в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС
- Годишни подобрения на МСФО 2015-2017 г., в сила от 1 януари 2019 г., все още не са приети от ЕС

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на отделните видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към консолидирания финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения консолидиран финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“. Групата прие да представя консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В консолидирания отчет за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Групата:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции в консолидирания финансов отчет; или
- в) прекласифицира позиции в консолидирания финансов отчет.

и това има съществен ефект върху информацията в консолидирания отчет за финансовото състояние към началото на предходния период.

През 2018 г. нито едно от горепосочените условия не е на лице и поради това консолидирания финансов отчет на Групата е представен с един сравним период.

4.3. База за консолидация

Във финансовия отчет на Групата са консолидирани финансовите отчети на предприятието майка и всички дъщерни предприятия към 31 декември 2018 г. Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на компанията майка. Налице е контрол, когато компанията майка е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. Всички дъщерни предприятия имат отчетен период, приключващ към 31 декември.

Всички вътрешногрупови сделки и салда се елиминират, включително нереализираните печалби и загуби от трансакции между дружества в Групата. Когато нереализираните загуби от вътрешногрупови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата. Сумите, представени във финансовите отчети на дъщерните предприятия са коригирани, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика, прилагана от Групата.

Печалба или загуба и друг всеобхватен доход на дъщерни предприятия, които са придобити или продадени през годината, се признават от датата на придобиването, или съответно до датата на продажбата им.

Неконтролиращото участие като част от собствения капитал представлява делът от печалбата или загубата и нетните активи на дъщерното предприятие, които не се притежават от Групата. Общият всеобхватен доход или загуба на дъщерното предприятие се отнася към собствениците на предприятието майка и неконтролиращите участия на базата на техния относителен дял в собствения капитал на дъщерното предприятие.

Ако Групата загуби контрол над дъщерното предприятие, всякаква инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие, се признава по справедлива стойност към датата на загубата на контрол, като промяната в балансовата стойност се отразява в печалбата или загубата. Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие към датата на загуба на контрол се счита за справедлива стойност при първоначално признаване на финансов актив в съответствие с МСФО 9 „Финансови инструменти“ или, където е уместно, за себестойност при първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие. В допълнение всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно предприятие, се отчитат на същата база, както би било необходимо, ако Групата директно се е била освободила от съответните активи или пасиви (напр. рекласифицирани в печалбата или загубата или отнесени директно в неразпределената печалба съгласно изискванията на съответния МСФО).

Печалбата или загубата от отписването на инвестиция в дъщерно предприятие представлява разликата между i) сумата от справедливата стойност на полученото възнаграждение и справедливата стойност на всяка задържана инвестиция в бившето дъщерно предприятие и ii) балансовата сума на активите (включително репутация) и пасивите на дъщерното предприятие и всякакви неконтролиращо участие.

4.4. Бизнес комбинации

Всички бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на покупката. Прехвърленото възнаграждение в бизнес комбинация се оценява по справедлива стойност, която се изчислява като сумата от справедливите стойности към датата на придобиване на активите, прехвърлени от придобиващия, поетите от придобиващия задължения към бившите собственици на придобиваното предприятие и капиталовите участия, емитирани от Групата. Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност на активи или пасиви, възникнали в резултат на възнаграждения под условие. Разходите по придобиването се отчитат в печалбата или загубата в периода на възникването им.

Методът на покупката включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното предприятие, включително условните задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети на придобиваното предприятие преди бизнес комбинацията. При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото дъщерно предприятие са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Групата.

За всяка бизнес комбинация Групата оценява всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие, което представлява дял от собствения му капитал и дава право на ликвидационен дял, или по справедлива стойност или по пропорционален дял на неконтролиращото участие в разграничимите нетни активи на придобиваното предприятие. Другите видове неконтролиращо участие се оценяват по справедлива стойност или, ако е приложимо, на база, определена в друг МСФО.

Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи. Тя представлява превишението на сумата от а) справедливата стойност на прехвърленото възнаграждение към датата на придобиване и б) размера на всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие и в) в бизнес комбинация, постигната на етапи, справедливата стойност към датата на придобиване на държаното преди капиталово участие на Групата в придобиваното предприятие, над справедливата стойност на разграничимите нетни активи на придобиваното дружество към датата на придобиване. Всяко превишение на справедливата стойност на разграничимите нетни активи над изчислената по-горе сума се признава в печалбата или загубата непосредствено след придобиването.

При бизнес комбинация, постигната на етапи, Групата преоценява държаното преди капиталово участие в придобиваното предприятие по справедлива стойност към датата на

придобиване (т.е. към датата на придобиване на контрол) и признава произтичащата печалбата или загубата, ако има такива, в печалбата или загубата. Сумите, признати в другия всеобхватен доход от дялово участие в придобиваното предприятие преди датата на придобиване на контрол, се признават на същата база, както ако Групата се е освободила директно от държаното преди капиталово участие.

Ако първоначалното счетоводно отчитане на бизнес комбинацията не е приключено до края на отчетния период, в който се осъществява комбинацията, Групата отчита провизорни суми за статиите, за които отчитането не е приключило. През периода на оценяване, който не може да надвишава една година от датата на придобиване, Групата коригира със задна дата тези провизорни суми или признава допълнителни активи или пасиви, за да отрази новата получена информация за фактите и обстоятелствата, които са съществували към датата на придобиване и, ако са били известни, щяха да повлияят на оценката на сумите, признати към тази дата.

Всяко възнаграждение под условие, дължимо от придобивания, се признава по справедлива стойност към датата на придобиване и се включва като част от прехвърленото възнаграждение в замяна на придобиваното предприятие. Последващи промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, което е класифицирано като актив или пасив, се признават в съответствие с изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“ или в печалбата или загубата или като промяна в другия всеобхватен доход. Ако възнаграждението под условие е класифицирано като собствен капитал, то не се преоценява до окончателното му уреждане в собствения капитал. Промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, които представляват провизорни суми през периода на оценяване, се отразяват ретроспективно за сметка на репутацията.

4.5. Сделки с неконтролиращи участия

Промени в дела на Групата в собствения капитал на дъщерно дружество, които не водят до загуба на контрол, се третират като трансакции със собственици на Групата. Отчетните стойности на дела на Групата и на неконтролиращите участия се коригират с цел отразяването на промяната на относителния им дял в капитала на дъщерното дружество. Всяка разлика между сумата, с която са променени неконтролиращите участия, и справедливата стойност на полученото или платено възнаграждение, се признава директно в собствения капитал и се отнася към собствениците на предприятието-майка.

4.6. Инвестиции в смесени предприятия

Съвместно предприятие е договорно споразумение, по силата на което Групата и други независими страни се заемат със стопанска дейност, която подлежи на съвместен контрол и страните притежаващи съвместен контрол върху предприятието имат право на нетните активи на предприятието. Инвестициите в съвместни предприятия се отчитат по метода на собствения капитал.

Нереализираните печалби и загуби от трансакции между Групата и нейните съвместни предприятия се елиминират до размера на дела на Групата в тези предприятия. Когато се елиминират нереализирани загуби от продажби на активи, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата.

Сумите, отразени във финансовите отчети на асоциираните съвместни предприятия, са преизчислени, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика на Групата.

4.7. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Групата по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

Функционалната валута на отделните дружества от Групата не е променяна в рамките на отчетния период.

4.8. Отчитане по сегменти

Ръководството определя оперативните сегменти на базата на основните продукти и услуги, които предлага Групата.

Ръководството на Дружеството определя два оперативни сегмента, които включват:

- управление на инвестиционни имоти, който включва отдаване под наем на складови, производствени, търговски и административни площи; организация и извършване на тържищна дейност с пресни и преработени плодове и зеленчуци, хранителни стоки, цветя;
- изработка и монтаж на метални конструкции и части от тях, изработка на корабно оборудване.

Всеки от тези оперативни сегменти се управлява отделно, тъй като за всяка продуктова линия се използват различни технологии, ресурси и маркетингови подходи. Всички сделки между сегментите се осъществяват по цени на съответстващи сделки между независими страни.

При отчитането по сегменти според МСФО 8 „Оперативни сегменти” Групата прилага политика на оценяване, съответстваща на политиката на оценяване, използвана в консолидирания финансов отчет с изключение на разходите за пенсионни възнаграждения, които не се включват при определянето на оперативната печалба на оперативните сегменти.

Информацията относно резултатите на отделните сегменти, която се преглежда регулярно от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения, не включва ефектите от единични неповторяеми събития, напр. правни разходи и разходи за обезценка, когато обезценката се дължи на изолирано неповторяемо събитие. Финансовите приходи и разходи не се включват в резултатите на оперативните сегменти, които редовно се преглеждат от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения.

Не са настъпили промени в методите за оценка, използвани за определяне на печалбата или загубата на сегментите в предходни отчетни периоди. Не се прилага асиметрично разпределение между сегментите.

4.9. Приходи

Основните приходи, които Групата генерира са свързани с отдаване под наем на складови, производствени, търговски и административни площи, както и с изработка и монтаж на метални конструкции и части от тях, и изработка на корабно оборудване.

За да определят дали и как да признаят приходи, Дружествата от Групата използват следните 5 стъпки:

- 1 Идентифициране на договора с клиент
- 2 Идентифициране на задълженията за изпълнение
- 3 Определяне на цената на сделката
- 4 Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
- 5 Признание на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Дружеството удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните стоки или услуги на своите клиенти.

Групата признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. По същия начин, ако Групата удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в консолидирания отчет за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

Групата сключва договори, обхващащи няколко продукта и услуги, например изработка на метална конструкция и свързания с нея монтаж.

Във всички случаи общата цена на сделката за даден договор се разпределя между различните задължения за изпълнение въз основа на относителните самостоятелни продажни цени на отделните продукти и услуги. Цената на сделката по договора изключва всички суми, събрани от името и за сметка на трети страни.

4.9.1. Приходи, които се признават с течение на времето

Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от Групата, включват следните услуги и съответните им съставни задължения за изпълнение:

- Услуга изработка на метални конструкции и части от тях, изработка на корабно оборудване, която се състои от две задължения за изпълнение, а именно планиране и проектиране, изработка и монтаж;
- Услуга отдаване на площи под наем, която се състои от едно задължение за изпълнение;
- Други предоставени услуги- ремонтни работи, строителна дейност и др.

Приходите от предоставените услуги се признават, когато контролът върху ползите от предоставените услуги е прехвърлен върху ползвателя на услугите. Приход се признава с течение на времето на база изпълнение на отделните задължения за изпълнение.

При признаване на приходите от предоставените услуги, Групата прилага метод за измерване на напредъка, отчитащ продукцията / метод, отчитащи вложените ресурси.

Сумата на продажната цена съгласно договора за предоставяне на услуги се разсрочва и се признава като приход за периода, в който се извършва услугата.

Приходът от наеми от предоставяне на инвестиционните имоти на Дружеството по договори за оперативен лизинг се признава на база на линейния метод за периода на лизинга.

4.9.2. Приходи, които се признават към определен момент

Продажба на стоки

Продажбата на стоки включва продажба на метални конструкции и части от тях, и корабно оборудване. Приход се признава, когато Групата е прехвърлило на купувача контрола върху предоставените стоки. Счита се, че контролът се прехвърля на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

Приходите от продажба на продукцията, които не са обвързани с договор за бъдеща сервисна поддръжка, се признават към момента на доставката. Когато стоките изискват приспособяване към нуждите на клиента, модификация или внедряване, Групата прилага метод за измерване на напредъка, отчитащ продукцията.

4.9.3. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви са свързани с предоставени заеми. Те се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.10. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им в съответствие с принципите на начисляване и съпоставимост.

4.11. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Групата. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми се признават като разход за периода, в който са възникнали, в

консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватния доход на ред „Финансови разходи“.

4.12. Репутация

Репутацията представлява бъдещите икономически ползи, произтичащи от други активи, придобити в бизнес комбинация, които не са индивидуално идентифицирани и признати отделно. Вижте пояснение 4.4 за информацията относно първоначалното определяне на репутацията. За целите на теста за обезценка репутацията се разпределя към всяка една единица, генерираща парични потоци, на Групата (или група от единици, генериращи парични потоци), която се очаква да има ползи от бизнес комбинацията, независимо от това дали други активи или пасиви на придобитото дружество са разпределени към тези единици. Репутацията се оценява по стойност на придобиване, намалена с натрупаните загуби от обезценка. Вижте пояснение 4.16 за информацията относно тестовете за обезценка.

При отписване на единица, генерираща парични потоци, съответната част от репутацията се включва в определянето на печалбата или загубата от отписването.

4.13. Други нематериални активи

Другите нематериални активи включват софтуер. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен. При придобиване на нематериален актив в резултат на бизнес комбинация себестойността му е равна на справедливата стойност в деня на придобиването.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с другите нематериални активи след първоначалното им признаване, се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на другите нематериални активи се преценяват от ръководството на Групата към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Софтуер 2-4 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за д отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Амортизация на нефинансови активи“.

Нематериалните активи на Групата, които не са ограничени със срок на ползване, не се амортизират.

Избраният праг на същественост за другите нематериални активи на Групата е в размер на 500 лв.

4.14. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Резервните части и принадлежности за техническо обслужване и текущ ремонт обикновено се отчитат като материални запаси и се признават в печалбата или загубата в момента на влагането им. Основните резервни части и резервно оборудване обаче се считат за имоти, машини и съоръжения, когато предприятието очаква да ги използва през повече от един

период. По същия начин, ако резервните части и принадлежностите за техническо обслужване и текущ ремонт могат да се използват само във връзка с отделен имот, машина и съоръжение, те се отчитат като имоти, машини и съоръжения.

Последващото оценяване на имотите, машините и съоръженията се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Групата да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност на подобни собствени активи на Групата, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

- Сгради 10-81 години
- Съоръжения 5-135 години
- Машини 5-60 години
- Транспортни средства 5-10 години
- Стопански инвентар 5-15 години
- Компютри 2-10 години

В групите Сгради, Съоръжения и Машини са включени специфични активи, придобити в резултат на бизнес комбинация през периода на дъщерно дружество „Корабно машиностроене“ АД.

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Амортизация на нефинансови активи“.

Печалбата или загубата от продажба на актив от имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи“.

Избраният праг на същественост за имоти, машини и съоръжения на Групата е в размер на 500 лв.

4.15. Отчитане на лизинговите договори

Дружеството е лизингополучател по договори за лизинг.

В съответствие с изискванията на МСС 17 „Лизинг“ правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху наетия актив.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в консолидирания отчет за финансовото състояние на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В консолидирания отчет за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“.

Лихвената част от лизинговата вноска представлява постоянен процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

Дружеството е лизингодател по договори за лизинг

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Групата, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“. Доходът от оперативни лизингови договори се признава директно като приход в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния отчетен период.

4.16. Тестове за обезценка на репутация, други нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване на размера на обезценката Групата дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци. Репутацията е отнесена към единиците, генериращи парични потоци, които вероятно ще извличат ползи от съответната бизнес комбинация и които представляват най-ниското ниво в Групата, на което ръководството наблюдава репутацията.

Единиците, генериращи парични потоци, към които е отнесена репутацията, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Групата, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Групата.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се разпределят в намаление на балансовата стойност първо на репутацията, отнасяща се към тази единица, и след това на останалите активи от единицата, пропорционално на балансовата им стойност. С изключение на репутацията за всички други активи на Групата ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.17. Инвестиционни имоти

Групата отчита като инвестиционни имоти земя, сгради и други активи, които се държат за получаване на приходи от наем и/или за увеличение на капитала, по модела на цената на придобиване.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всички разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

След първоначалното им признаване инвестиционните имоти се отчитат по тяхната себестойност, намалена с всички натрупани амортизации и загуби от обезценка.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати в консолидирания финансов отчет на Групата, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Групата да получи бъдещи икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Групата отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхното освобождаване. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или тяхната продажба, се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването на актива и балансовата му стойност.

Амортизацията на инвестиционните имоти се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на сградите, който е 25-65 години. В резултат на придобитото дъщерно дружество „Корабно машиностроене“ АД, инвестиционните имоти на групата включват и производствени сгради.

Приходите от наем и оперативните разходи, свързани с инвестиционни имоти, се представят в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход съответно на ред „Приходи от продажби“ и ред „Други разходи“, и се признават, както е описано в пояснение 4.9.

4.18. Финансови инструменти съгласно МСФО 9, считано от 01.01.2018 г.

4.18.1. Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Групата стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

4.18.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Групата за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред други разходи в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

4.18.3. Последващо оценяване на финансовите активи

Дългови инструменти по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- Групата управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Групата класифицира в тази категория парите и паричните еквиваленти, търговските и други вземания, както и предоставените заеми.

Търговски вземания

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Групата държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

4.18.4. Обезценка на финансовите активи

Новите изисквания за обезценка съгласно МСФО 9, използват повече информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“, който замества „модела на понесените загуби“, представен в МСС 39.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Групата разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата. Нито един от финансовите активи на Групата не попада в тази категория.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Групата и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Търговски и други вземания

Групата използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания, както и на активите по договор и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Групата използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби чрез разпределянето на клиентите по срочна структура на вземанията.

Групата обезценява с 10% стойностите, които са с изтекъл срок от 30 до 90 дни, 30% стойностите, които са с изтекъл срок от 90 до 180 дни, с 50% - стойностите, които са с изтекъл срок между 180 и 360 дни и напълно, 100% обезценява стойностите, които са с изтекъл срок повече от 360 дни.

4.18.5. Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват получени заеми, задължения по лизингови договори, търговски и други финансови задължения.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Групата не е определила даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва.

Всички разходи свързани с лихви и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи.

4.19. Финансови инструменти съгласно МСС 39, до 31.12.2017

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Групата стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или са прехвърлени съществените рискове и ползи от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Групата ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията, с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.19.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Групата. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на консолидирания финансов отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“, „Финансови приходи“ или „Други финансови позиции“ с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи“.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Групата, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Групата спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на консолидирания финансов отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи“.

4.19.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват банкови заеми, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на акционерите на предприятието майка, се признават след одобрението им от общото събрание на акционерите.

4.20. Материални запаси

Материалните запаси включват имоти в процес на изграждане с цел продажба, материали, незавършено производство и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Групата определя разходите за материални запаси, като използва метода на среднопретеглена стойност и метода на конкретно определена стойност за продажбата на имоти в процес на изграждане с цел продажба.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.21. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на консолидирания финансов отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата в консолидирания финансов отчет. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на репутация или при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не е бизнес комбинация или засяга данъчната или счетоводната печалба. Отсрочени данъци за временни разлики, свързани с акции в дъщерни и съвместни предприятия не се предвиждат, ако обратното проявление на тези временни разлики се контролира от Групата и е вероятно то да не настъпи в близко бъдеще.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за

възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.26.1.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Групата има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.22. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от налични пари в брой, парични средства по банкови сметки и бързоликвидни депозити.

4.23. Собствен капитал и резерви

Акционерният капитал отразява номиналната стойност на емитираните акции на предприятието майка.

Резервите на Групата са формирани от:

- Законови резерви съгласно изискванията на Търговски закон;
- Преоценчен резерв на нетекущи активи;
- Резерви формирани съгласно решение за разпределение на финансов резултат;
- Резерв от преоценка на актерски предположения.

Финансовият резултат включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Всички транзакции със собствениците на предприятието майка се представят отделно в консолидирания отчет за собствения капитал.

4.24. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Групата отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозиран плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Групата не е разработвала и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане.

Задължението, признато в консолидирания отчет за финансовото представлява настоящата стойност на задължението по изплащане медицинско обслужване и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание.

Ръководството на Групата оценява задължението веднъж годишно с помощта на независим актюер. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани дефинираните доходи и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения. Процентът на дисконтиране, който е използван при изчисляване на задължението е в размер на 4% годишно за целия срок на задължението.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход и не се рекласифицират последващо в печалбата или загубата. Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“. Всички други разходи, свързани с разходи за пенсионни възнаграждения на служителите, са включени на ред „Разходи за персонала“.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала“ по недисконтирана стойност, която Групата очаква да изплати.

Групата не прилага планове за плащане на базата на акции като възнаграждение на персонала. Групата не предвижда плащане, базирано на цената на акциите.

Групата не е разработвала и не прилага планове за възнаграждения на служителите под формата на компенсации с акции или с дялове от собствения капитал.

4.25. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Групата и сумата на задължението може да бъде надеждно оценена. Възможно е да съществува несигурност относно срочността или сумата на изходящия паричен поток. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред засегнатите лица. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, включително свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, които Групата със сигурност ще получи, се признават като отделен актив. Възможно е този актив да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат в края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава, освен ако не става въпрос за бизнес комбинация (вж. пояснение 4.4). При бизнес комбинация условните задължения се признават при разпределянето на цената на придобиване към активите и пасивите, придобити в бизнес комбинацията. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.26. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводната политика на Групата, които оказват най-съществено влияние върху консолидирания финансов отчет, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.27.

4.26.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай въз основа на специфичните факти и обстоятелства.

4.27. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на консолидирания финансов отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.27.1. Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. Пояснение 4.16). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Групата през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.27.2. Бизнес комбинации

При първоначалното им признаване активите и пасивите на придобития бизнес са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние с тяхната справедлива стойност. При изчисляване на справедливата стойност ръководството използва оценки на бъдещите парични потоци и дисконтовите фактори, които обаче могат да се различават от действителните резултати. Всички промени в оценката след първоначалното признаване биха се отразили върху стойността на репутацията. Информация относно придобитите активи и пасиви е представена в пояснение 6.2.

4.27.3. Ползен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2018 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснение 11 и пояснение 12. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване.

4.27.4. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка.

4.27.5. Обезценка на кредити и вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави в края на всеки отчетен период. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране в едногодишен период, подлежат на анализ по отделни контрагенти и в зависимост от конкретните обстоятелства, постигнати договорености за плащане и други фактори и обстоятелства, се установява частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на вземането се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватния като загуба от обезценка.

Обезценката на вземанията се извършва на база възрастов анализ на вземанията от датата на падежа до датата на изготвяне на баланса, като се прилагат следните критерии за обезценка:

Срок на възникване до 90 дни	10%
Срок на възникване над 90 дни – до 180 дни	30%
Срок на възникване над 180 дни – до 360 дни	50%
Срок на възникване над 361 дни	100%

Просрочените над 360 дни вземания, оценени като несъбираеми, се обезценяват 100%, като ръководството извършва анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането на вземанията.

5. Ефект от промяна на счетоводната политика

Както е оповестено в бележка 3.1, МСФО 9 е приложен без преизчисляване на сравнителната информация. Прекласификациите и корекциите, произтичащи от тези промени в счетоводната политика на Групата, не се отразяват в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2017 г., а се признават в отчета за финансовото състояние към 1 януари 2018 г.

Следващата таблица показва корекциите, признати за всяка отделна позиция. Позиции, които не са били засегнати от промените, не са включени.

Консолидиран отчет за финансовото състояние

	31 декември 2017 хил. лв.	МСФО 9 хил. лв.	1 януари 2018 хил. лв. Преизчислен
Нетекущи активи			
Финансови активи	84	(8)	76
Отсрочени данъчни активи	56	119	175
Нетекущи активи	4 626	111	4 515
Текущи активи			
Краткосрочни финансови активи по справедлива стойност	1 391		1 391
Краткосрочни финансови активи по амортизирана стойност	164	(39)	125
Търговски и други вземания	2 898	(99)	2 799
Вземания от свързани лица	15 479	(1 048)	14 431
Пари и парични еквиваленти	3 409	(1)	3 408
Текущи активи	23 436	(1 187)	22 249
Общо активи	28 062	(1 076)	26 986

Собствен капитал

Собствен капитал, отнасящ се до собствениците на предприятието майка:

Неразпределена печалба	2 062	(1 076)	986
Общо собствен капитал	24 619	(1 076)	23 425
Общо собствен капитал и пасиви	28 062	(1 076)	26 986

Общият ефект върху неразпределената печалба на Групата към 1 януари 2018 г. е представен, както следва:

	Неразпределена печалба хил. лв.
Крайно салдо към 31 декември 2017 г. – МСС 39	2 062
Корекции от прилагането на МСФО 9:	
Увеличение на загубата от обезценка на дългови инструменти по амортизирана стойност	(1 095)
Увеличение на загубата от обезценка на търговски вземания и други финансови вземания	(99)
Увеличение на загубата от обезценка на парични средства	(1)
Увеличение на отсрочените данъчни активи във връзка със загуби от обезценка	119
	(1 076)
Начално салдо към 1 януари 2018 г. – МСФО 9	986

6. База за консолидация

6.1. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерните предприятия, включени в консолидацията, са както следва:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване и основно място на дейност	Основна дейност	2018	2017
			участие	участие
			%	%
„ИН Комерс“ ЕООД	България	Отдаване под наем на имоти	100	100
„Мистрал ЕМ“ ЕООД	България	Отдаване под наем на имоти	100	100
„Лагуна“ ЕООД	България	Други	100	
„Корабно машиностроене“ АД	България	Изработка на корабно оборудване	75.9	

Групата включва едно дъщерно предприятие „Корабно машиностроене“ АД със съществено неконтролиращо участие (НКУ).

Име на дъщерното предприятие	Дял на участието и правата на глас на НКУ		Общ всеобхватен доход, разпределен на НКУ		Натрупани НКУ	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
	„Корабно машиностроене“ АД	24,1 %	-	(142)	-	1 204

През 2018 г. не са изплащани дивиденди на неконтролиращото участие.

По-долу е представена обобщена финансова информация за Групата преди вътрешногрупови елиминации:

	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи	24 108	3 116
Текущи активи	9 976	23 436
Общо активи	34 084	26 552
Нетекущи пасиви	3 477	2 706
Текущи пасиви	2 176	737
Общо пасиви	5 653	3 443
Собствен капитал, отнасящ се до собствениците на предприятието майка	28 430	23 109
Неконтролиращи участия	1 204	-
Приходи	4 495	2 871

Печалба за годината, отнасяща се до собствениците на предприятието майка	954	1 990
агуба) за годината, отнасяща се до неконтролиращото участие	(142)	-
Печалба за годината	812	1 990
Друг всеобхватен доход за годината		
(целия отнасящ се до собствениците на предприятието майка)	-	1
Общ всеобхватен доход/(загуба) за годината, отнасящ се до собствениците на предприятието майка	954	1 991
Общ всеобхватен доход/(загуба) за годината, отнасящ се до неконтролиращото участие	(142)	-
Общо всеобхватен доход за годината	812	1 991
Нетни парични потоци от оперативна дейност	222	1 335
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност	1 228	(3 163)
Нетни парични потоци от финансова дейност	(155)	(183)
Нетен паричен поток	1 295	(2 011)

6.2. Придобиване на дружество Лагуна ЕООД през 2018 г.

На 1 февруари 2018 г. Групата придоби контрол над „Лагуна“ ЕООД и „Корабно машиностроене“ АД чрез покупка на 100 % от собствения капитал и правата на глас в „Лагуна“ ЕООД, което притежава 75.9 % от капитала на „Корабно машиностроене“ АД.

Придобиването на контрол над двете дружества е осъществено с цел разширяване на дейността.

От датата на придобиването дружествата „Лагуна“ ЕООД и „Корабно машиностроене“ АД са реализирали приходи в размер на 1 771 хил. лв. и загуба в размер на 591 хил. лв., които са включени в консолидирания финансов отчет. Ако дружествата бяха придобити на 1 януари 2018 г., приходите на Групата за периода щяха да бъдат 1 841 хил. лв., а загубата за периода щеше да бъде 623 хил. лв.

Общата цена на придобиване възлиза на 5 хил. лв.

Разходите, свързани с придобиването, възлизат на 1 хил. лв. и включват разходи за юридически и административни услуги. Те са отчетени в печалбата или загубата в периода на възникването им и са включени на ред „Разходи за външни услуги“ в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на Групата.

Разпределението на покупната цена към придобитите активи и пасиви на дружествата „Лагуна“ ЕООД и „Корабно машиностроене“ АД е извършено през 2018 г. Стойността на всяка група придобити активи, пасиви и условни задължения, признати към датата на придобиване, е представена, както следва:

	Призната стойност към датата на придобиване на:	
	„Лагуна“ ЕООД	„Корабно машиностроене“ АД
	хил. лв.	хил. лв.
Имоти, машини и съоръжения		6 101
Нематериални активи		17
Инвестиция в дъщерно дружество	322	-
Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал		25
Инвестиционни имоти		102
Общо нетекущи активи	322	6 245
Материални запаси		332
Краткосрочни финансови активи		3
Търговски и други финансови вземания		1 145
Предплащания и други активи		8
Пари и парични еквиваленти	1	42
Общо текущи активи	1	1 530
Заеми		349
Отсрочени данъчни пасиви		437
Пенсионни задължения към персонала		37
Общо нетекущи пасиви	-	823
Заеми		44
Задължения за данъци върху дохода		369
Търговски и други задължения	322	955
Общо текущи пасиви	322	1 368
Нетни разграничими активи	1	5 584
	хил. лв.	хил. лв.
Прехвърлено възнаграждение	(5)	-
Сума на придобитите пари и парични еквиваленти	1	42
Нетно парични средства, получени при придобиването	(4)	42

Справедливата стойност на търговските и други вземания, придобити като част от бизнес комбинацията, възлиза на 1 145 хил. лв., брутната договорна стойност възлиза на 1 233 хил. лв. Към датата на придобиване най-добрата преценка на Групата относно договорените парични потоци, които не се очаква да бъдат получени, възлиза на 88 хил. лв.

Неконтролиращото участие (24,1 %) в дружество „Корабно машиностроене“ АД, признато към датата на придобиване, е оценено пропорционално на стойността на разграничимите активи и пасиви и възлиза на 1 346 хил. лв.

Печалбата от изгодна покупка, възникнала в резултат на бизнес комбинацията, е определена, както следва:

	хил. лв.
Общо възнаграждение	(5)
Неконтролиращо участие оценено пропорционално на дела в признатите стойности на активите и пасивите на придобиваното дружество	(1 346)
Справедлива стойност на придобитите разграничими нетни активи	5 585
Стойност на инвестицията на „Лагуна“ ЕООД в „Корабно машиностроене“ АД	(322)
Печалба от изгодна покупка	3 912

Печалбата от изгодна покупка е призната в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

В резултат на бизнес комбинацията няма преустановяване на основна част от дейността.

7. Промени на контролиращото участие в дъщерни дружества

7.1. Придобиване на неконтролиращо участие през 2018 г.

Балансовата стойност на нетните активи на дъщерното дружество „Корабно машиностроене“ АД, признати към датата на придобиване в консолидирания финансов отчет, възлиза на 5 584 хил. лв. Към 31 декември 2018 г. Групата е признала намаление на неконтролиращото участие в размер на 142 хил. лв., което представлява пропорционален дял от реализираната загуба в размер на 590 хил. лв.

8. Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал

Балансовата стойност на инвестициите, отчитани по метода на собствения капитал, е както следва:

	Пояснение	2018	2017
		хил. лв.	хил. лв.
Инвестиции в съвместни предприятия	8.1	25	-
Общо инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал		25	-

8.1. Съвместни предприятия

Групата има едно съществено съвместно предприятие:

Име на съвместното предприятие	Страна на учредяване и основно място на дейност	Основна дейност	2018	2017
			дял	дял
			%	%
„Арсенал Одесос“ АД	България	Други	37,95%	-

С протокол от Общо събрание на акционерите на „Арсенал Одесос“ АД, проведено на 15 февруари 2019 г. е взето решение за прекратяване на дейността на Дружеството и откриване на процедура за обявяване в ликвидация. На 7 март 2019 г. в Търговския регистър към Агенцията по вписванията е вписано обстоятелството. Очакванията на ръководството са, че инвестицията ще бъде възстановена при разпределяне на имуществото.

9. Отчитане по сегменти

Ръководството определя към настоящия момент следните продуктови линии на Групата като оперативни сегменти, както е описано в пояснение 4.8: управление на инвестиционни имоти и изработка и монтаж на метални конструкции и корабно оборудване. Тези оперативни сегменти

се наблюдават от ръководството, което взема стратегически решения на базата на коригираните оперативни.

Информацията за отделните сегменти може да бъде анализирана за представените отчетни периоди, както следва:

	Управление на инвестиционни имоти	Изработка и монтаж на метални конструкции и корабно оборудване	Общо
	2018	01.02.2018 - 31.12.2018 г.	2018
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от:			
- външни клиенти	2 847	1 648	4 495
Приходи на сегмента	2 847	1 648	4 495
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършеното производство	-	(234)	(234)
Себестойност на продадените стоки и други текущи активи	(93)	-	(93)
Разходи за материали	(22)	(516)	(538)
Разходи за външни услуги	(539)	(505)	(1 044)
Разходи за персонал	(609)	(894)	(1 503)
Амортизация на нефинансови активи	(228)	(199)	(427)
Други разходи	(192)	(50)	(242)
Оперативна печалба/(загуба) на сегмента	1 164	(750)	414
Активи на сегмента	28 971	6 296	35 267
Пасиви на сегмента	4 254	1 399	5 653

10. Репутация

Репутация в размер на 1 520 хил. лв. е формирана през 2013 г. при придобиване на дъщерните дружества „Мистрал ЕМ“ ЕООД и „Ин Комерс“ ЕООД. Нетната балансова стойност на репутацията и разпределението и към датата на формиране може да бъде анализирана както следва:

	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност		
Салдо към 1 януари	1 520	1 520
Салдо към 31 декември	1 520	1 520
Балансова стойност към 31 декември	1 520	1 520

Към 31 декември не е отчетен разход за обезценка на репутация.

Информация относно финансовото състояние на единиците генериращи парични потоци към 31 декември 2018 г. и съпоставимия период – 2017 г. може да бъде представено както следва:

31 декември 2018 г.

Име	Страна на учредяване	% дялово участие	Активи	Пасиви	Приходи	Печалба	Печалба, полагаща се на Групата
			хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
"Мистрал ЕМ" ЕООД	България	100.00	737	1 000	150	50	50
"Ин Комерс"ЕООД	България	100.00	541	1 628	65	3	3
			1 278	2 628	215	53	53

31 декември 2017 г.

Име	Страна на учредяване	% дялово участие	Активи	Пасиви	Приходи	Печалба	Печалба, полагаща се на Групата
			хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
"Мистрал ЕМ" ЕООД	България	100.00	819	1 115	156	57	57
"Ин Комерс"ЕООД	България	100.00	507	1 589	70	3	3
			1 326	2 704	226	60	60

Ръководството счита, че единиците, генериращи парични потоци ще продължат да генерират положителни финансови резултати и очакваните парични потоци за оставащия полезен живот на единиците, генериращи парични потоци, ще запазят своите нива и в бъдеще. На база исторически опит изменението може да бъде представено както следва:

	Растеж/спад на печалбата полагаща се на Групата				Дисконтов фактор
	Очаквания				
	2019	2018	2017	2016	
"Мистрал ЕМ" ЕООД	15 %	7,14 %	23,91%	17,95%	1,00
"Ин Комерс"ЕООД	12 %	-	-90,63%	455%	1,00

На ръководството не са известни към настоящия момент възможни промени, които биха довели до корекции в неговите ключови оценки.

11. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Групата включват земя, сгради, машини и съоръжения, транспортни средства, стопански инвентар, резервни части и разходиза придобиване на ДМА. и други. Балансовата им стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Земя	Сгради	Машини, съоръжения, оборудване	Компютри	Транспортни средства	Стопански инвентар	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност							
Салдо към 1 януари 2018 г.	-	-	174	13	253	129	569
Новопридобити активи	-	-	-	-	-	1	1
Новопридобити активи в резултат на бизнес комбинация	3 396	1 079	1 338	4	282	2	6 101
Отписани активи						(2)	(2)
Салдо към 31 декември 2018 г.	3 396	1 079	1 512	17	535	130	6 669
Амортизация							
Салдо към 1 януари 2018 г.	-	-	(77)	(13)	(177)	(77)	(344)
Отписани активи	-	-	-	-	-	2	2
Амортизация		(44)	(128)	(1)	(47)	(14)	(234)
Салдо към 31 декември 2018 г.		(44)	(205)	(14)	(224)	(89)	(576)
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	3 396	1 035	1 307	3	311	41	6 093

	Машини, съоръжения, оборудване хил. лв.	Компютри хил. лв.	Транспортни средства хил. лв.	Стопански инвентар хил. лв.	Разходи за придобиване на ДМА хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2017 г.	170	13	231	128	18	560
Новопридобити активи	17	-	93	1	-	111
Отписани активи	(13)	-	(71)	-	(18)	(102)
Салдо към 31 декември 2017 г.	174	13	253	129	-	569
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2017 г.	(76)	(12)	(231)	(63)	-	(382)
Амортизация за периода	(6)	(1)	(17)	(14)	-	(38)
Амортизация на отписани активи	5	-	71	-	-	76
Салдо към 31 декември 2017 г.	(77)	(13)	(177)	(77)	-	(344)
Балансова стойност към 31 декември 2017 г.	97	-	76	52	-	225

Всички разходи за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация” на нефинансови активи.

През 2018 г. и 2017 г. Дружеството няма отчетени разходи за обезценка на дълготрайни материални активи, няма поети ангажименти за придобиване на дълготрайни материални активи, няма ползвани в дейността дълготрайни материални активи - чужда собственост.

През отчетният период дружеството е ползвало съоръжения, които са чужда собственост

През 2018 г. или 2017 г. не е имало съществени договорни задължения във връзка с закупуване на имоти, машини и съоръжения.

През 2018 г. по договор за получен банков кредит-овърдрафт за оборотни средства по реда на Закона за особените залози е учреден първи по ред залог върху собствени дълготрайни материални активи с балансова стойност както следва:

	Машини и оборудване	Съоръжения	Транспортни средства	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	136	675	253	1 064

12. Нематериални активи

Нематериалните активи на Групата включват софтуер.

Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Софтуер	Общо
	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност		
Салдо към 1 януари 2018 г.	1	1
Новопридобити активи в резултат на бизнес комбинации	17	17
Салдо към 31 декември 2018 г.	<u>18</u>	<u>18</u>
Амортизация и		
Салдо към 1 януари 2018 г.	(1)	(1)
Салдо към 31 декември 2018 г.	<u>(1)</u>	<u>(1)</u>
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	<u>17</u>	<u>17</u>

Не са сключвани съществени договори за покупко-продажба през 2018 г. или 2017 г.

Всички разходи за амортизация и обезценка се включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и всеобхватния доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Групата не е заложила други нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

13. Лизинг

13.1. Финансов лизинг като лизингополучател

Групата е придобила по договори за финансов лизинг автомобил. Нетната балансова стойност на активите, придобити по договори за финансов лизинг, възлиза на 57 хил. лв. (2017 г.: 76 лв.). Активът е включен в група „Транспортни средства” от позицията в консолидирания отчет за финансово състояние „Имоти, машини и съоръжения” (вж. пояснение 11).

Задълженията за финансов лизинг са обезпечени от съответните активи, придобити при условията на финансов лизинг.

Бъдещите минимални лизингови плащания в края на всеки от представените отчетни периоди са представени, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			
	До 1	От 1 до 5	Над 5	Общо
	година	години	години	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
31 декември 2018 г.				
Лизингови плащания	17	36		53
Дисконтиране	(2)	(2)		(4)
Нетна настояща стойност	15	34		49
31 декември 2017 г.				
Лизингови плащания	17	53		70
Дисконтиране	(3)	(4)		(7)
Нетна настояща стойност	14	49		63

Лизинговите договори включват фиксирани лизингови плащания и опция за закупуване в края на 5-тата година от срока на лизинга. Лизинговите договори са неотменяеми, но не съдържат други ограничения. Не са признавани разходи от условни наеми и не се очакват разходи от сублизинг, тъй като всички активи, за които са сключени лизингови договори, се използват само от Групата.

Справедливата стойност на задълженията по финансов лизинг се оценява на 53 лв. (2017 г.: 70 лв.), която отразява настоящата им стойност и лихвените проценти по обезпечени банкови заеми при подобни условия.

13.2. Оперативен лизинг като лизингополучател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг на Групата са, както следва:

	До 1	От 1 до 5	Общо
	година	години	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Към 31 декември 2018 г.	3	6	9

Лизинговите плащания, признати като разход за периода, възлизат на 4 хил. лв. Тази сума включва минималните лизингови плащания. Сублизингови плащания или условни плащания по наеми не са извършени или получени. Приход от сублизинг не се очаква да бъде реализиран, тъй като всички активи, придобити по договори за оперативен лизинг, се използват само от Групата.

Договорите за оперативен лизинг на Групата не съдържат клаузи за условен наем. Нито един от договорите за оперативен лизинг не съдържа опция за подновяване или покупка, клаузи за увеличение или ограничения относно дивиденди, по-нататъшен лизинг или допълнителен дълг.

13.3. Оперативен лизинг като лизингодател

Групата отдава инвестиционни имоти по договори за оперативен лизинг. Подробна информация за тях е представена в пояснение 14.

14. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Групата включват земи, административни и производствени сгради, които се намират в гр. Варна, гр. Долен чифлик, гр. Вълчи дол, гр. Дългопол, които се държат с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала.

Промените в балансовите стойности, представени в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат обобщени, както следва:

	хил. лв.
Брутна балансова стойност	
Салдо към 1 януари 2018 г.	5 043
Новопридобити активи:	
- чрез бизнес комбинации	102
Отписани активи	(185)
Салдо към 31 декември 2018 г.	<u>4 960</u>
Амортизация	
Салдо към 1 януари 2018 г.	(2 302)
Отписани активи	75
Амортизация	(193)
Салдо към 31 декември 2018 г.	<u>(2 420)</u>
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	<u>2 540</u>

	хил. лв.
Брутна балансова стойност	
Салдо към 1 януари 2017 г.	6 042
Новопридобити активи:	
- чрез покупка	82
Отписани активи	(1 081)
Салдо към 31 декември 2017 г.	<u>5 043</u>
Амортизация	
Салдо към 1 януари 2017 г.	(2 170)
Отписани активи	58
Амортизация	(190)
Салдо към 31 декември 2017 г.	<u>(2 302)</u>
Балансова стойност към 31 декември 2017 г.	<u>2 741</u>

Справедливата стойност на инвестиционните имоти, отчитани по модела на цената на придобиване, ако бяха отчитани по модела на справедливата стойност към датата на консолидирания финансов отчет възлиза на 12 199 хил. лв. (2017 г.: 11 771 хил. лв.) и е определена съгласно оценки от лицензиран оценител.

Инвестиционни имоти балансова стойност 629 хил. лв. са заложили като обезпечение по заеми (2017 г.: 664 хил. лв.).

Инвестиционните имоти са отдавани под наем по договори за оперативен лизинг.

Приходите от наеми за 2018 г., възлизащи на 2 791 хил. лв. (2017 г.: 2 755 хил. лв.), са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Приходи от продажби“. Не са признавани условни наеми. Преките оперативни разходи в размер на 72 хил. лв. са представени на ред „Други разходи“ (2017 г.: 74 хил. лв.)

Лизинговите договори са неотменяеми безсрочни. Бъдещите минимални лизингови постъпления са, както следва:

	Минимални лизингови постъпления			
	До 1 година хил. лв.	От 1 до 5 години хил. лв.	Над 5 години хил. лв.	Общо хил. лв.
Към 31 декември 2018 г.	2 372	1 137	625	4 134
Към 31 декември 2017 г.	2 323	2 058	896	5 277

15. Дългосрочни финансови активи

Сумите, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се отнасят към следните категории дългосрочни финансови активи:

	Пояснение	2018 хил. лв.	2017 хил. лв.
Дългови инструменти по амортизирана стойност			
Предоставен заем		80	80
Лихви		8	4
Коректив за очаквани кредитни загуби		(4)	-
	41	84	84

Финансовите активи по амортизирана стойност към 31 декември 2018 г. и 31 декември 2017 г. включват предоставен дългосрочен заем с краен срок на погасяване 12 януари 2020 г. Договореният годишен лихвен процент е 5%. Заемът е необезпечен.

Печалбите и загубите са признати в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“ и ред „Финансови приходи“.

16. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и неизползвани данъчни загуби и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2018 г. хил. лв.	Ефект МСФО 9 1 януари 2018 г. хил. лв.	Признати в резултат на бизнес комбинация хил. лв.	Признати в печалбата или загубата хил. лв.	31 декември 2018 г. хил. лв.
Нетекущи активи					
Имоти, машини и съоръжения	34	-	459	(7)	486
Дългосрочни финансови активи	-	(1)	-	1	-
Дългосрочни вземания от свързани лица	-	(74)	-	(3)	(77)
Инвестиционни имоти	(26)	-	-	4	(22)
Текущи активи					
Търговски и други вземания	(27)	(11)	(9)	(7)	(54)
Краткосрочни финансови активи	10	(4)	-	-	6
Краткосрочни вземания от свързани лица	-	(29)	-	(2)	(31)
Нетекущи пасиви					
Пенсионни и други задължения към персонала	(3)	-	-	1	(2)
Текущи пасиви					
Задължения	-	-	(5)	-	(5)
Пенсионни и други задължения към персонала	-	-	(5)	-	(5)
Неизползвани данъчни загуби					
	(12)	(119)	440	(75)	234
Отсрочени данъчни активи	(56)				(258)
Отсрочени данъчни пасиви	44				492
Признати като:					
Нетно отсрочени данъчни пасиви/(активи)	(12)				234

Отсрочените данъци за сравнителния период 2017 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2017 г.	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2017 г.
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	41	(7)	34
Инвестиционни имоти	(29)	3	(26)
Текущи активи			
Търговски и други вземания	(3)	(24)	(27)
Краткосрочни финансови активи		10	10
Нетекущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	(2)	(1)	(3)
Текущи пасиви			
	7	(19)	(12)
Отсрочени данъчни активи	(34)		(56)
Отсрочени данъчни пасиви	41		44
Признати като:			
Нетно отсрочени данъчни пасиви/(активи)	7		(12)

Към 31 декември 2018 г. не е признат отсрочен данъчен актив за реализирани данъчни загуби реализирани в Групата в размер 1 хил. лв.(2017 г.: 2 хил. лв.), както и отсрочен данъчен актив за прилагане режима на слабата капитализация в размер на 9 хил. лв.(2017 г: 9 хил. лв.). Групата не е признала такива активи, защото ръководството счита, че съществува малка вероятност за тяхното оползотворяване в пълен размер до края на допустимия срок. Съгласно данъчното законодателство на България, Дружества в една финансова Група нямат право да използват реализираните отсрочени данъчни активи/пасиви на други Дружества в Групата.

Към 31 декември 2018 г. размерът на неизползваните пренесени данъчни активи на Дружеството са формирани както следва:

Година	Данъчна загуба	Слаба	Право на приспадане до:
		капитализация	
	хил. лв..	хил. лв..	
2014 г.	1	46	2019 г.
2015 г.	-	33	2020 г.
2018 г.	-	8	2023 г.
	1	87	

17. Материални запаси

Материалните запаси, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.
Материали и консумативи	91	1
Имоти в процес на изграждане с цел продажба	-	94
Незавършено производство	24	-
Материални запаси	115	95

През 2018 г. общо 33 хил. лв. от материалните запаси са отчетени като разход в печалбата или загубата.

Към 31 декември 2018 г. и 31 декември 2017 г. не е отчитан разход за обезценка на материални запаси. Материални запаси не са предоставяни като обезпечение на задължения.

18. Краткосрочни финансови активи

18.1. Краткосрочни финансови активи по справедлива стойност

Краткосрочните финансови активи по справедлива стойност през представените отчетни периоди включват различни инвестиции, които не отговарят на бизнес модела за събиране на договорните парични потоци, или Дружеството е решило да използва възможността да класифицира тези активи като такива.

	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата		
Некотирани дългови инструменти	3	
Борсови капиталови инструменти	1 168	1 391
Общо краткосрочни финансови активи по справедлива стойност	1 171	1 391

Борсовите капиталови инструменти са оценени по справедлива стойност, определена на базата на борсовите котировки към датата на финансовия отчет.

Некотираните дългови инструменти представляват участие в размер на 3 хил. лв., представляващо 0.5 % от капитала на „Транзитна търговска зона“ АД. Инвестициите са предоставени по цена на придобиване (себестойност).

Печалбите и загубите са признати в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“ и ред „Финансови приходи“.

Всички предоставени заеми са необезпечени.

Оценяване по справедлива стойност

Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в консолидирания отчет за финансовото състояние, са групирани в три нива съобразно йерархията на справедливата стойност. Тази йерархия се определя въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, както следва:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

Ниво 1	31 декември 2018 г.	31 декември 2017 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Активи		
Акции в ИК Галата АД	122	123
Акции в Тексим Банк АД	1 046	1 028
Акции в Болкан енд сий пропърти АДСИЦ	-	240
Общо	1 168	1 391

Определяне на справедливата стойност на ниво 1

За финансовите активи, класифицирани на ниво 1, се използват техники за оценяване, базирани на значима входяща информация, която се наблюдава на активни пазари. Всички пазарно търгувани капиталови инструменти са представени в български лева и са публично търгувани на Българска фондова борса. Справедливите стойности са били определени на база на техните борсови цени към отчетната дата.

Началното салдо на финансовите инструменти, включени на това ниво, може да бъде равно с крайното им салдо към отчетната дата, както следва:

	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари	1 391	-
Печалби или загуби от преоценка, признати в:		
Печалбата или загубата	39	98
Покупки	-	5 748
Продажби	(262)	(4 455)
Салдо към 31 декември	1 168	1 391

Печалбите или загубите, признати в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода, са представени на ред „Финансови приходи“ и могат да бъдат отнесени към активи, държани в края на отчетния период, както следва:

	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.
Активи, държани в края на отчетния период	39	104
Общо печалби или загуби	39	104

18.2. Краткосрочни финансови активи по амортизирана стойност

Краткосрочните финансови активи по амортизирана стойност през представените отчетни периоди включват дългови инструменти по амортизирана стойност.

	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.
Дългови инструменти по амортизирана стойност		
Предоставени заеми	392	-
Лихви попредоставени заеми	40	-
Коректив за очаквани кредитни загуби	(60)	-
Кредити и вземания		
Предоставени заеми	-	132
Лихви попредоставени заеми	-	32
Общо краткосрочни финансови активи	372	164

Към 31 декември 2018 г. и 31 декември 2017 г. всички предоставени заеми са с фиксирани лихвени проценти и необезпечени.

19. Търговски и други финансови вземания

	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.
Търговски вземания, брутно	357	243
Обезценка на търговски вземания	(179)	(101)
Търговски вземания	178	142
Съдебни и присъдени вземания	166	166
Обезценка на съдебни и присъдени вземания	(166)	(166)
Вземания от продажба на финансови активи	3 336	2 750
Обезценка на вземания от продажба на финансови активи	(167)	-
Други финансови вземания	3 169	2 750
Общо финансови активи	3 347	2 892
Търговски и други финансови вземания	3 347	2 892

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски и други финансови вземания на Групата са прегледани относно настъпили събития на неизпълнение, а за всички търговски вземания е приложен опростен подход за определяне на очакваните кредитни загуби към края на периода.

Изменението в размера на коректива за очакваните кредитни загуби на търговските вземания може да бъде представено по следния начин:

	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари	(101)	(158)
Отписани суми (несъбираеми)		33
Загуба от обезценка в резултат от бизнес комбинация	(78)	-
Възстановяване на загуба от обезценка		24
Салдо към 31 декември	(179)	(101)

Анализ на търговските и други финансови вземания е представен в пояснение 42.2.

20. Предплащания и други активи

	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.
Данъчни вземания (с изключение на данъци върху дохода)	2	1
Предплатени разходи и предоставени аванси	4	5
Разходи за бъдещи периоди	9	-
Други вземания	100	-
Нефинансови активи	115	6

Другите активи на Групата представляват резервирани приходи по поръчки в размер на 59 хил. лв. във връзка с изработка на елементи за силос и отложен данъчен кредит по Закона за данък върху добавената стойност в размер на 24 хил. лв.

21. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева	4 703	3 266
- евро	1	
Краткосрочни депозити (в български лева)		143
Брутна стойност на пари и парични еквиваленти	4 704	3 409
Очаквани кредитни загуби и загуби от обезценка	(1)	
Пари и парични еквиваленти	4 703	3 409

Групата няма блокирани пари и парични еквиваленти.

Сумата на пари и парични еквиваленти, която е по договор за краткосрочен депозит - със срок 1 месец към 31 декември 2017 г., възлиза на 143 хил. лв.

Към 31 декември 2018 г. и 31 декември 2017 г. Групата няма учредени залози върху пари и парични еквиваленти.

22. Собствен капитал

22.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на „Варна плод“ АД се състои от 52 709 на брой напълно платени обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на „Варна плод“ АД.

	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	52 709	52 709
Общ брой акции/дялове към 31 декември	52 709	52 709

Списъкът на основните акционери на „Варна плод“ АД е представен, както следва:

	31 декември 2018		31 декември 2017	
	Брой акции	%	Брой акции	%
Елпром АД	28 080	53	28 080	53
Слънце стара загора трейд ЕООД	20 045	38	20 045	38
Други юридически лица	3 815	8	3 815	8
Физически лица	769	1	769	1
	52 709	100	52 709	100

Дружествата в Групата не притежават акции на предприятието майка.

22.2. Други резерви

Всички суми са в хил. лв.	Законови резерви	Други резерви	Преоценъчен резерв на нетекущи активи	Дефинирани доходи	Общо
Салдо към 1 януари 2017 г.	13	20 117	397	14	20 541
Планове с дефинирани доходи	-	-	-	1	1
Друг всеобхватен доход	-	-	-	1	1
Формиране на резерви	-	1 962	-	-	1 962
Салдо към 31 декември 2017 г.	13	22 079	397	15	22 504
Формиране на резерви	-	1 930	-	-	1 930
Салдо към 31 декември 2018 г.	13	24 009	397	15	24 434

23. Възнаграждения на персонала

23.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2018 хил. лв.	2017 хил. лв.
Разходи за заплати	(1 267)	(511)
Разходи за социални осигуровки	(188)	(66)
Провизии за неизползвани отпуски	(30)	
Провизии за обезщетения при пенсиониране	(18)	(3)
Разходи за персонала	(1 503)	(580)

23.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2018 хил. лв.	2017 хил. лв.
Нетекущи:		
Обезщетения по Кодекса на труда	45	20
Нетекущи пенсионни и други задължения към персонала	45	20
Текущи:		
Обезщетения по Кодекса на труда	21	
Задължения за заплати	53	17
Задължения за осигуровки	30	8
Задължения за неизползван отпуск	27	
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	131	25

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи служители на Групата, които следва да бъдат уредени през 2019 г. Други краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с неизплатени възнаграждения, осигуровки и натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозиран плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

24. Заеми

Заемите включват следните финансови пасиви:

	Текущи		Нетекущи	
	2018	2017	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност:				
Банкови заеми	120	115	1 274	997
Заеми в лева	41	-	1 626	851
Лихви по търговски заеми	-	-	-	737
Общо балансова стойност	161	115	2 900	2 585

Всички заеми са деноминирани в български лева.

24.1. Заеми, отчитани по амортизирана стойност

Задълженията по получен банков заем:

- Лихвен процент 4.5%
- Срок на погасяване - 06.02.2026 г.
- Обезпечения:
  - първа по ред договорна ипотека върху недвижим инвестиционен имот, закупен със средства от кредита,
  - запис на заповед на предявяване, със срок на предявяване до 242 месеца от датата на издаване, без протест и разноски, за сума в размер на 2 100 хил. лв.
- Валута, в която се извършват плащанията – лева.

Задълженията по получен банков овъдрафт:

- Лихвен процент БЛП+2.0%
- Срок на погасяване - 20.07.2021 г.
- Обезпечения: първи по ред залог по ЗОЗ върху собствени ДМА
- Валута, в която се извършват плащанията – лева.

Получените краткосрочни заеми представляват търговски заем в размер на 40 хил. лв. и лихви в размер на 1 хил. лв. Дългосрочните заеми включват търговски заем, който следва да бъде погасен до 2020 г. и се състои от главница в размер на 851 хил. лв. и лихва в размер на 775 хил. лв.

Балансовата стойност на банковите заеми се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

25. Търговски и други задължения

	2018 хил. лв.	2017 хил. лв.
Нетекущи:		
Задължения по депозити за наем	6	8
Финансови пасиви	6	8
Нетекущи търговски и други задължения	6	8
Текущи:		
Търговски задължения	294	45
Задължения по депозити за наем	329	321
Задължения по закупени акции	102	
Финансови пасиви	725	366
Данъчни задължения (с изключение на данъци върху дохода)	47	38
Получени аванси и предплатени приходи	219	142
Приходи за бъдещи периоди	38	
Нефинансови пасиви	304	180
Текущи търговски и други задължения	1 029	546

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

26. Приходи от договори с клиенти

Групата представя приходи от прехвърлянето на стоки и услуги в момент от времето и с течение на времето в следните основни продуктови линии и географски региони:

	Приходи от Управление на инвестиционни имоти		Производство на метални изделия и корабно оборудване		Приходи от предоставяне на строителни услуги		Общо
	Наеми	Продажба на имоти в процес на изграждане	Продукция	Услуга	Продукция	Монтаж	
2018 г.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от договори с клиенти	2 791	56	1 075	138	179	122	4 361
Време на признаване на прихода							
В определен момент	-	56	1 075	-	179		1 310
С течение на времето	2 791	-	-	138		122	3 051

Продуктови линии

	2018 хил. лв.	2017 хил. лв.
Приходи от наеми на инвестиционни имоти	2 791	2 755
Производство на метални изделия и корабно оборудване	1 075	-
Приходи от предоставяне на строителни услуги	301	-
Приходи от продажба на активи в процес на изграждане	56	116
Приходи от предоставени услуги	138	-
	4 361	2 871

27. Други приходи

Другите приходи на Групата включват:

	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.
Отписани задължения	120	-
Застрахователни обезщетения	3	-
Продажба на материали	11	-
	134	-

28. Печалба / (Загуба) от продажба на нетекущи активи

	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от продажба	146	1 069
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	(111)	(1 020)
Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи	35	49

29. Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за ел. Енергия	(74)	(6)
Разходи за ГСМ	(19)	
Разходи за вода	(14)	
Разходи за канцеларски материали	(12)	(11)
Разходи за основни материали	(412)	
Разходи за други материали	(7)	(8)
Общо разходи за материали	(538)	(25)

30. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за подизпълнители	(329)	-
Разходи за охрана	(270)	(291)
Разходи за извозване на отпадъци	(66)	(53)
Транспортни разходи	(50)	-
Разходи за застраховки	(20)	(11)
Разходи за ремонт и поддръжка	(35)	(115)
Други разход за външни услуги	(274)	(40)
Общо разходи за външни услуги	(1 044)	(510)

Възнагражденията за услуги, предоставяни от регистрирани одитори на компанията-майка и нейните дъщерни предприятия за 2018 г. са в размер на 15 хил. лв. През годината не са предоставяни данъчни консултации или други услуги, несвързани с одита. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

31. Други разходи

Другите разходи на Групата включват:

	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.
Обезценка на вземанията	(141)	-
Разходи за данъци	(85)	(52)
Разходи за командировки	(7)	
Брак и липса на активи	-	(30)
Други	(9)	(1)
Общо други разходи	(242)	(83)

32. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за лихви по финансов лизинг	(3)	(3)
Разходи по заеми, по амортизирана стойност:		
Други заеми по амортизирана стойност	(106)	(95)
	(109)	(98)
Банкови такси и комисионни	(6)	(8)
Други финансови разходи	(7)	(16)
Финансови разходи	(122)	(122)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.
Други приходи от лихви		14
Приходи от лихви върху финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	542	691
Приходи от оценка по справедлива стойност на финансови активи, държани за търгуване	39	98
Печалба от продажба на финансови активи, държани за търгуване	-	100
Общо приходи от лихви по финансови активи	581	903
Финансови приходи	581	903

33. Други финансови позиции

Другите финансови позиции включват:

	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.
Загуба от промяна във валутните курсове по вземания и задължения	(2)	-
Други финансови позиции	(2)	-

34. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2017 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.
Печалба преди данъчно облагане	1 559	2 170
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци	(156)	(217)
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	46	41
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	(59)	(23)
Текущ разход за данъци върху дохода	(168)	(199)
Отсрочени данъчни (разходи)/ приходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	75	19
Разходи за данъци върху дохода	(93)	(180)

Пояснение 16 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви.

35. Доход на акция

35.1. Доход на акция

Основният доход на акция е изчислен, като за числител е използвана нетната печалба, подлежаща на разпределение между акционерите на предприятието майка.

Средно претегленият брой акции, използван за изчисляването на основния доход на акция, както и нетната печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, е представен, както следва:

	2018	2017
Печалба, подлежаща на разпределение (в лв.)	4 867 000	1 990 000
Средно претеглен брой акции	52 709	52 709
Основен доход на акция (в лв. за акция)	92,34	37,75

35.2. Дивиденди

През 2018 г. Общото събрание на акционерите на Групата не е приемало решения за разпределяне и изплащане на дивиденди

36. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Групата включват нейните собственици, асоциирани и съвместни предприятия, ключовия управленски персонал и други свързани лица, описани по-долу.

Свързаните лица на Групата включват акционерите, ключов управленски персона, и други Дружества от Групата на крайният собственик. Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Разчетните суми се изплащат по банков път

36.1. Сделки със собствениците

	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от лихви	515	665

36.2. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.
Продажба на стоки и услуги		
- приходи от услуги и наеми	460	495
- приходи от лихви	14	18
Покупки на стоки и услуги		
- покупки на охранителни материали и услуги	(173)	(65)
- разходи за банкови такси и комисионни	(6)	(7)
- други такси		(8)
- други покупки	(586)	

36.3. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на съвета на директорите и изпълнителният директор. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Залплати, включително бонуси	(320)	(198)
Разходи за социални осигуровки	(12)	(12)
Общо краткосрочни възнаграждения	(332)	(210)
Общо възнаграждения	(332)	(210)

37. Разчети със свързани лица в края на годината

	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи		
Вземания от:		
- собственици	14 754	
Общо нетекущи вземания от свързани лица	<u>14 754</u>	
Текущи		
Вземания от:		
- собственици	26	15 055
- други свързани лица под общ контрол	127	424
Общо текущи вземания от свързани лица	<u>153</u>	<u>15 479</u>
Общо вземания от свързани лица	<u>14 907</u>	<u>15 479</u>
Текущи		
Задължения към:		
- други свързани лица под общ контрол	820	5
Общо текущи задължения към свързани лица	<u>820</u>	<u>5</u>
Общо задължения към свързани лица	<u>820</u>	<u>5</u>

Вземанията от свързани лица над една година са формирани по предоставени заеми с главница в общ размер от 10 237 хил. лв. ,лихви към тях в размер на 5 284 хил. лв. и коректив за очаквана кредитна загуба в размер на 767 хил. лв. Заемите са договорени при лихвени равнища от 5% и краен срок на погасяване 31 декември 2021 г.

Вземанията от други свързани лица са формирани по предоставени заеми с главница в общ размер от 264 хил. лв. (2017 г.: 10 501 хил. лв.), лихви към тях в размер на 222 хил. лв. и коректив за очаквани кредитни загуби 333 хил. лв. (2017 г.: 4 295 хил. лв.). Заемите са с договорени при лихвени равнища между 4 % и 11 % и краен срок на погасяване 31 декември 2019 г.

Част от предоставените заеми в размер на 10 237 хил. лв. са обезпечени чрез запис на заповед за сума в размер на 120% от размера на всеки един отделен транш. Останалата част от вземанията са необезпечени.

Текущите задължения към други свързани лица в размер на 820 хил. лв. са формирани търговски разчети. (2017 г.: 5 хил. лв.), като 586 хил.лв. от тях са във връзка със задължения по цесия.

38. Равнение на задълженията, произтичащи от финансова дейност

Промените в задълженията на Групата, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

	Дългосрочни заеми	Краткосрочни заеми	Лихви	Задължения по финансов лизинг	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
1 януари 2018	1 848	115	737	63	2 763
Парични потоци:					
<i>Плащания</i>	(352)	(115)	(71)	(17)	(555)
<i>Постъпления</i>	400				400
Непарични промени:					
<i>Придобиване при бизнес комбинация</i>	349	40	4	-	393
<i>Прекласифициране</i>	(120)	120	-	-	-
<i>Начисления</i>	-	-	106	3	109
31 декември 2018	2 125	160	776	49	3 110

	Дългосрочни заеми	Краткосрочни заеми	Лихви	Задължения по финансов лизинг	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
1 януари 2017	1 963	110	699	-	2 772
Парични потоци:					
<i>Плащания</i>	-	(110)	(57)	(16)	(183)
Непарични промени:					
<i>Възникване</i>	-	-	-	76	76
<i>Прекласифициране</i>	(115)	115	-	-	-
<i>Начисления</i>	-	-	95	3	98
31 декември 2017	1 848	115	737	63	2 763

39. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Групата е осъществила следните инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци:

- През 2018 г. Групата е осъществила инвестиционни сделки, за които не са използвани пари и парични еквиваленти. Тези сделки представляват прихващания на вземания и задължения по финансова и инвестиционна дейност от различен характер в общ размер на 2 717 хил. лв. (2017 г.: 0 хил. лв.).
- През 2017 г. Групата е придобила при условията на финансов лизинг дълготраен актив, като финансиращата част възлиза на 76 хил. лв.

40. Условни активи и условни пасиви

През годината не са възникнали условни активи, но е предявен правен иск към Групата. Ръководството на Групата и правните ѝ консултанти считат, че отправеният иск е неоснователен и че вероятността той да доведат до разход при уреждането му е малка.

Гореспоменатият иск не е изложен тук в детайли, за да не се окаже сериозно влияние върху позицията на Групата при разрешаването на спора.

През 2018 г. по договор за получен банков кредит-овърдрафт за оборотни средства по реда на Закона за особените залози е учреден първи по ред залог върху собствени дълготрайни материални активи с балансова стойност 1 064 хил. лв. (виж пояснение 11).

По сключен рамков договор за издаване на банкови гаранции, който е изтекъл през предходни отчетни периоди и по който Групата няма задължения, в полза на банката кредитор са учредени особени залози на акции на "Корабно машиностроене" АД. Общият размер на заложените акции е 48 363 броя. Към 31.12.2018 г. залогът не е заличен.

41. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	2018	2017
		хил. лв.	хил. лв.
Дългови инструменти по амортизирана стойност:			
Предоставени заеми	15,18	456	-
Търговски и други финансови вземания	19	3 347	-
Вземания от свързани лица <i>(без аванси)</i>	37	14 907	-
Пари и парични еквиваленти	21	4 703	-
		23 413	-
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата и загубата:			
Некотиран дългови инструменти	18	3	-
Борсови капиталови инструменти	18	1 168	-
		1 171	-
Финансови активи (до 31.12.2017)	Пояснение	2018	2017
		хил. лв.	хил. лв.
Финансови активи, държани за търгуване			1 391
Кредити и вземания:			
Вземания от свързани лица		-	15 479
Кредити и лихви		-	248
Търговски и други вземания		-	2 892
Пари и парични еквиваленти		-	3 409
		-	23 419
Финансови пасиви	Пояснение	2018	2017
		хил. лв.	хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Финансов лизинг		-	63
Финансови пасиви		-	2 700
Търговски и други задължения		-	374
Задължения към свързани лица		-	5
		-	3 142

Вижте пояснение 4.18 и 4.19 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Методите, използвани за оценка на справедливите стойности на финансови активи, отчитани по справедлива стойност, са описани в пояснение 18.1. Описание на политиката и целите за управление на риска на Дружеството относно финансовите инструменти е представено в пояснение 42.

42. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Групата вижте пояснение 0. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Групата се осъществява от централната администрация на Групата в сътрудничество със съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци с цел посрещане на текущите си задължения и осъществяване на оперативна дейност.

Групата не се занимава с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложена Групата, са описани по-долу.

42.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Групата е изложена на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Групата.

42.1.1. Валутен риск

С оглед дейността на Варна Плод АД и извършените през годината трансакции, Ръководството счита че Групата не е изложена на съществен пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс.

Сделките на Групата се осъществяват в евро и български лева. Групата не е изложена на валутен риск, поради фиксирания курс на българския лев към еврото.

Нетният финансов резултат за периода след данъци и стойността на другите компоненти на собствения капитал не се влияят от изменението на валутния курс на лева към еврото, поради въведения Валутен борд в България.

42.1.2. Лихвен риск

Политиката на Групата е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Затова дългосрочните заеми са обикновено с фиксирани лихвени проценти. Към 31 декември 2018 г. Групата не е изложена на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Групата са с фиксирани лихвени проценти.

42.1.3. Други ценови рискове

Към 31 декември 2018 г. Дружеството е изложено и на други ценови рискове във връзка с притежаваните от Дружеството финансови активи по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Предвид малката експозиция от публично търгуеми финансови активи към отчетната дата, както и сравнително стабилните нива на борсовите индекси, Дружеството не очаква да е изложено на съществени ценови рискове.

42.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти, депозиране на средства и други. Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Дългови инструменти по амортизирана стойност	23 413	-
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата и загубата	1 171	-
Финансови активи, държани за търгуване	-	1 391
Кредити и вземания		
Вземания от свързани лица	-	15 479
Кредити и лихви	-	248
Търговски и други вземания	-	2 892
Пари и парични еквиваленти	-	3 409
Балансова стойност	24 584	23 419

Дружеството редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Политика на Дружеството е да извършва транзакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Към датата на консолидирания финансов отчет няма необезценените търговски и други вземания са с изтекъл срок на плащане.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентът е банка с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

42.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Групата да не може да погаси своите задължения. Групата посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват с наличните такива, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали паричните средства на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Групата за периода.

Групата държи пари в брой, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни.

Към 31 декември 2018 г. падежите на договорните задължения (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2018 г.	Текущи		Нетекущи
	До 6 месеца	Между 6 и 12 месеца	От 1 до 5 години
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови пасиви	100	61	2 900
Задължения по финансов лизинг	7	8	34
Търговски и други задължения	1 082	-	235
Задължения към свързани лица	14	-	220
Общо	1 203	69	3 389

В предходните отчетни периоди падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени, както следва:

31 декември 2017 г.	Текущи		Нетекущи
	До 6 месеца	Между 6 и 12 месеца	От 1 до 5 години
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови пасиви	115	2 105	480
Задължения по финансов лизинг	8	9	53
Търговски и други задължения	45	321	8
Задължения към свързани лица	5	-	-
Общо	173	2 435	541

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Групата отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания не надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до шест месеца.

43. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управлението на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за акционерите, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Дружеството наблюдава капитала на базата на коефициент на задлъжнялост, представляващ съотношението на нетен дълг към общия капитал.

Нетният дълг включва сумата на привлечения капитал, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Целта на Групата е да поддържа съотношението на капитала към общото финансиране в разумни граници.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.
Собствен капитал	29 614	24 619
+ Субординиран дълг	891	851
Коригиран капитал	30 505	25 470
Общо пасиви	5 653	3 443
- Пари и парични еквиваленти	(4 703)	(3 409)
Нетен дълг	950	34
Съотношение на коригиран капитал към нетен дълг	1:0.031	1:0.001

Изменението на съотношението през 2018 г. се дължи главно на увеличението на парите и паричните еквиваленти, увеличения размер на привлечените средства и реализирания финансов резултат отразен в капитала на Групата.

44. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на консолидирания финансов отчет и датата на одобрението му за публикуване.

45. Оторизиране на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет към 31 декември 2018 г. (включително сравнителната информация) е утвърден за издаване от Съвета на директорите на 25.04. 2019 г.